

דמות הלחימה המצטיירת בעיני צבא-ארה"ב לשנות ה-60

סוגי המצבים האפשריים: מהפגנת-כוח ועד למלחמה כללית.

לשון אחרת, "פיקוד-המהלומה" ביקש לערוך ליסודות האוויר, הקרקע והסיוע שבו תרגול קשה, בתנאים מציאותיים, כדי להוכיח את יכולתם לעבוד בצותא, כצות-קרב מהיר-תנועה ועז-הלומה, בכל סוג של מלחמה ובכל מקום על פני כדור-הארץ.

מגמה זו תואמת ביותר את תכליתו של "פיקוד-המהלומה" עצמו: "להעמיד" כדברי שר-ההגנה האמריקאי מק-נמארה — "כוח מאוחד", נייד, כשר לחלוטין לקרב; כוח שאומן כגוף אחד והמוזמן להפעלה מיידית אם כתוספת לכוחות המצויים של הפיקוד-המאוחד שבזירה, או ככוח העיקרי שיופעל באזורים רחוקים, כגון אפריקה-המרכזית, או המזרח-התיכון.

סיפור-הרקע של התמרון היה מן הסוג המוכר-היטב לקורא-העתונות העצבני של ימינו, והעשוי להבעיתו: בתחומיה של "קולומביה" (מדינה מדומה, בעלת נטיות שמאלניות) —

* "פיקוד-המהלומה", המוזכר כה תכופות בסקירה זו, הוא הגוף האווירי-קרקעי שבידי מפקדתו הופקד ה"פיקוד האמריקאי" על המרחבים של המזרח-התיכון ושל "אפריקה שמדרום לסהרה". נראה שהכוונה היא לאפשרויות הפעלת כוחותיו המוטסים באזורים אלה במצבי חירום (ראה, "מערכות" חוב' קנ"ה, עמ' 46).
** "integrated" — בלע"ז.

תכופות הואשמו צבאות בימי-שלום בכך שהקדישו את כל מעייניהם — במחשבה ובאימון — לכלים, טקטיקה ואופני-פעולה של המלחמה שעברה. גם האמריקאים, הורשעו" בר-אשמה זו; אך נראה כי המנהיגים הצבאיים הנוכחיים של ארה"ב מקדישים זמן רב יותר לתכנון לקראת סכנות המחר מאשר לעיון בדו"חות האתמוזל.

ראיה חותכת לכך מצויה בתרגיל-המשולב של כוחות יבשה-אוויר, "מהלומת-בזק Swift-Strike III", שערך השנה "פיקוד-המהלומה".* החל בתפיסה שהונחה ביסודו, וכלה בקביעת שלביו המבצעיים — דמה התמרון, במחושב, לאיומים האפשריים ביותר בעשור זה — ולתגובות הסבירות ביותר להם. התרגיל נפתח ב-21 ביולי במערכה אווירית שיועדה להשגת עדיפות באויר; ב-4 באוגוסט כבר פלשו כוחות "כחולים", במבצע-מוטס משולב, לטריטוריה שנהנתה מסיוע "אדום". כוחות-הקרקע היריבים התנגשו אלו באלו — והמערכה ניטשה בשטחי הביצות וחורשות-האורן קשיי-המעבר של שתי מדינות קרולינה, הצפונית והדרומית, שבארצות-הברית.

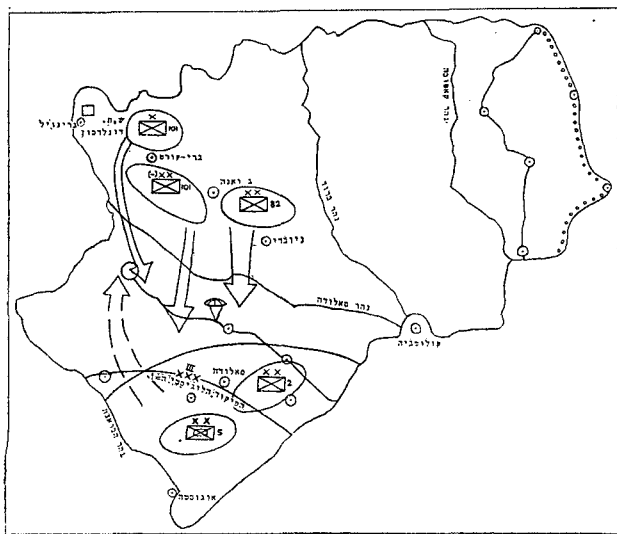
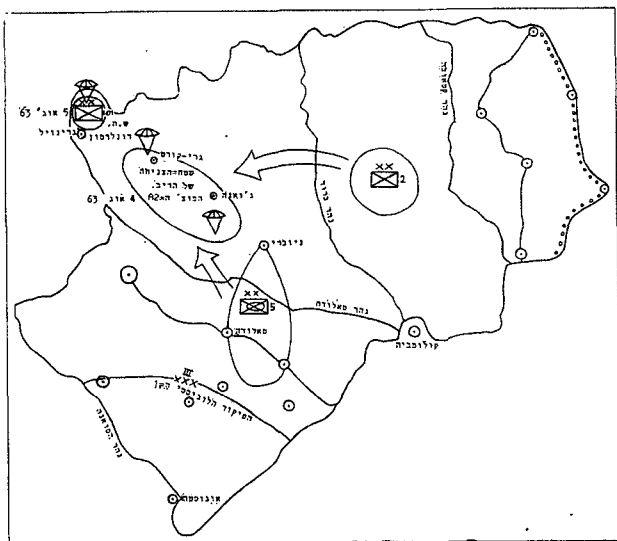
"מן המטרות הראשיות של התרגיל", קבעה מפקדת "פיקוד-מהלומה", "להוסיף ולפתח טקטיקה ואורחות-פעולה של מבצעים-משולבים. יש לודא כי יחידות חיל-הצבא וחיל-האוויר שב-פיקוד-המהלומה' תוכלנה לטפל, באורח נחרץ, בכל

„פיקוד־המהלומה“, נמנו מומחים מספר בעלי אימון מעולה. הללו זומנו מה„מרכז ללוחמה־מיוחדת“ של חיל־הצבא ב„מצודת־בראג“, מן „מרכז ללוחמת־אוויר מיוחדת“ של חיל־האוויר שבבסיס „אגלין“, וכן מפלגות ה„כוחות המיוחדים של המשמר־הלאומי“ — הן אלה של חיל־הצבא והן אלה של חיל־האוויר.

התמרון נערך על פני כ־18.000 ק"מ מרובעים, באיזור התחום ליד הערים שארלוט שבצפון־קרוליינה; קולומביה, שבדרום־קרוליינה; אוגוסטה, שבג'ורג'יה וגרינוויל, שבדרום־קרוליינה. שטח קטן־יותר, שהועד לתימרון־בפעול של צוטי אויר־רקע, השתרע במרחק מה מן האיזור העיקרי הנ"ל. בקרבת העיר פיֶאטויל שבצפון־קרוליינה.

למעלה: 4-5 באוגוסט — צניחת הדיביזיות 82 ו־101, נחיתה בשדה דונלדסון; התקפת־נגד „אדומה“ על שטחי הצניחה של „הכחולים“.

למטה: 14 באוגוסט — „הכחולים“ תוקפים דרומה לנהר סאלודה; מתקבלת התראה בדבר הוצאת הדיביזיה ה־101 מהזירה.

הנושאת עיניה אל המדינה ה„אדומה“, הן לצרכי השראה רעיונית והן לקבלת סיוע חומרי — מצויים תושבים פעל־תניים מספר, שוחרי־חירות וכן נמצאים שם סוכני אויב בלתי־קרואים („כחולים“). התוצאה — תסיסה. הארץ ה„כחור־לה“, רפובליקה פדרלית הקשורה קשרים פוליטיים הדוקים עם העולם המערבי, לא זו בלבד שהעמידה „כוחות מיוחדים“, לסיועם ולחיזוקם של לוחמי הגרילה המקומיים, אלא אף הכריזה כי כל יומה, או פלישה לגבולות קולומביה, מצד כוחות הארץ ה„אדומה“, תראה בעיניה כמעשה־איבה. והנה, ארע הבלתי־נמנע. תנועת הגרילה נתחזקה במידה כזו, עד כי „קולומביה“ שיועה לעזרה. הארץ ה„אדומה“ שיגרה עזרה. או־או ריכוזה הארץ ה„כחולה“ חבורת צנחנים, לשגרה לעזרת לוחמי הגרילה. „תקרית־דמים חוללה מל־חמה גלויה — והחלה המערכה האוירית בה נפתח התרגיל.

★

כדי לודא שהתמרון לא יסתיים בטרם החל, דאגו המתכננים להשגת עדיפות באויר על־ידי „הכחולים“, באופן שכוחות־הרקע שלהם יוכלו להתקיף, וחיל־האוויר שלהם יתנסה במקצת בהגשת סיוע־קרוב ובניהול קרב נגד אוירית־אויב.

נוסף על מטרתו המרכזית והעיקרית של התמרון, התכוון „מהלומת־בוק III“:

- לאמן את הכוחות המשתתפים בו במבצעי גרילה ונגד־גרילה;
 - לבחון את השיטה הנוכחית של סיוע אויר־רקע במיוחד בפעולות־רבתי, ולהתנסות בה;
 - לשפר את תכליתיות המודיעין־המשולב והזרועי, וזאת על־ידי הפעלה־למעשה של מודיעין, הפעלה חד־צדדית ודו־צדדית;
 - להדגיש צורך בניידות וגמישות בהפעלת דיביזיות־רגלים (בעיקר על־ידי הסתפקות בצידוד חיוני בלבד, ההכרחי ללחימה);
 - לאמן כוחות־מוטסים גדולים בביצוע תפקידים של מוצנחים ומונחתים־מן־האוויר מבלי להנות מההתחברות עם כוחות־הרקע, שכבר הושגה;
 - לערוך „חזרה“ באשר ליכולתו של „פיקוד־המהלומה“ לשלוף דיביזיה מוצנחת על ציודה, מתוך פעולה ומגע־קרוב — לשם הפעלתה במשימה דחופה במקום אחר;
 - לבדוק תפיסות־יסוד של „לוחמה בלתי־מקובלת“.
- בתמרון זה השתתפו שלושה כוחות שונים — „הכחולים“, ה„אדומים“, ו„כוחות־המשימה המשולבים ללוחמה בלתי־מקובלת“.
- מפקדת הקורפוס השלישי מ„מצודת־הוד“, ודיביזיות־הרגלים ה־2 וה־5, היוו את עיקר היסוד־היבשתי שב„כוח־המשימה המשולב“ ה„אדום“. „כוח־המשימה המשולב“ ה„כחול“, בפיקודו של הקורפוס המוטס ה־18 מ„מצודת־בראג“, הורכב מהדיביזיות־המוטסות ה־101 וה־82. עם „כוחות־המשימה המשולבים ללוחמה בלתי־מקובלת“, שבשליטתו הישירה של

* כאן „בלתי־מקובלת“ — לא במובן של „גרעינית־טילית“ כי אם לגבי לחימה „יוצאת־דופן“, חצי־סדירה חצי־פרטיזנית או נוסח „קומנדו“.

„ידידותיים“ לא היתה אפשרית. היה הכרח להביא את כל ציוד הלחימה ואת כל האספנאות והתגבורות בדרך האויר. כדי לחזק את סיכויי הצלחתה של משימה זו, המבוצעת בתנאי בידוד וניתוק כה מסוכנים, הצניח גדוד ההנדסה המוטס ה-307 כמה אלפי טונות של ציוד מכני לעבודות עפר בקצה אחד של איזור ההצנחה העיקרי, על-מנת לבנות שני מסלולי-נחיתה, שיאפשרו הבאת אספקה ותגבורות.

רבים מתושבי קרולינה, לא זו בלבד שתמכו כבשנים קודמות במאמץ-אימון גדול זה — אלא אף לקחו השנה חבל ב„הצגה“ של כמה מפעולות הגרילה והנגד-גרילה שבתרגיל. הנגד אדמס, מפקד „פיקוד-המהלומה“, ציין כי שטח-האימונים הצבאיים אינם גדולים עוד דו-הצורך בשביל לאמן כיאות כוחות גדולים למבצעים צבאיים בזמנו. „בלי תמיכתם המלאה של האזרחים ובעלי-הנכסים באיזור התמרון“, אמר, „מיהנמנע היה להעניק אימון נאות לעיקר כוחות-הלחימה שבצבא ובחיל-האויר הטקטי שלנו“.

התרגיל נועד להתנהל באופן מבוקר-למחצה, וחופשי ב„מש-חק“ שבו, על שישה שלבי-ה„מערכה“ שלו — ולהסתיים ב-16 באוגוסט; שלב סופי של התפרסות-מחדש — ב-17—22 באוגוסט.

לסיום התמרון נקבעה התכנסות המפקדים הראשיים וקציני-המטה לשם השמעת ביקורת. אחר-כך יתחיל „פיקוד-המהלומה“ לעסוק בניתוח התרגיל, שיושלם בשלהי שנה זו. בין השאר, יתכן שניתוח זה יסייע לקבוע כמה כסף יושקע בשנת-הכספים 1964—1965 ברכישת כלי-טיס של חיל-האויר — וכמה ברכישת כלי-טיס של חיל-הצבא.

*

ירח מאחר-בנשף זה-אך שקע בשמי קרולינה, והשמש הזורחת החלה מאדה את הערפילים שבשקעים, שעה שהופיעו כלי-הטיס הראשונים. רק הרעם העמום של מגוניהם הפועמים בישר את הופעתם, נמוכים מעל לאופק, וכבר שאגו בחולפם מעל. מדלתותיהם גלשו לאחור מחרוזות של דמויות שפרחו בהדרגה ונתגלו כאיש ומצנחו.

הצנחנים, מיטלטלים ומרחפים כמהססים, נחתו חרש בעשב גבוה שבשדה-כותנה מוכר, וחישי-מהר השילו מעליהם ציודם שהביאו מטה. עוד טרם היה סיפק בידי מפקדיהם לכנס את דבוקותיהם ולשים פעמיהם אל אזורי-הכינוס, הופיע באופק מטס נוסף של מטוסי C-130 או C-119.

כך החלה הפלישה ל„טריטוריה-של-קולומביה“ הדמיונית, בתמרון „מהלומת-בזק ווו“. כוח-הסחה, בעצמה של פלוגה, צנח אמנם בלילה הקודם, קילומטרים מספר דרומית לאותו מקום, וצות-בקר-הלחימה של חיל-האויר צנח שעה אחת לפני היחידות כדי לסמן את איזור-ההצנחה; אך עתה היתה ההתחלה האמתית.

בין השעות 0600 ל-0830 צנחו חמישה ק"מ דרומית-מערבית לג'אננה שבדרום-קרולינה, עמוק בלב השטח ה„אדום“, שתי קבוצות-קרב (כ"א — כגדוד וחצי) מהדיביזיה-המוטסת ה-82 ה„כתולה“.

קבוצת-קרב נוספת — צנחה בסמוך ל„בירתה“ של קולומביה, ניוברי, קילומטרים אחדים דרומה לשתי האחרות. לפני ערב היום הוצנחו בשני האזורים 7,000 צנחנים ו-131 מטעני ציוד-כבד, ב-405 גיחות-הובלה של „מטוסי-הסערות“, באותו יום, וביום המחרת, הוטסו לשם מטענים במשקל כולל של 11,500 טון ליום.

על הדיביזיה ה-82 הוטל לכבוש את שני ראשי-האויר, לבססם ולמגרם; ואחר-כך — למצוא את הכוחות ה„אדומים“ שבאיזור ולהשמידם. מכיון שכל התחברות עם כוחות-קרקע

המסלול הראשון היה רק מסלול עפר מיושר, ואילו את השני עמדו לכסות בלוחות-אלומיניום נקובים. שניהם נועדו להיות מושלמים תוך 36 שעות; ה„פרימיטיבי“ יותר מביניהם — שוכלל אחר-כך.

את הציוד למבצע זה — כולל עגורנים, דחפורים וצרורות לוחות-מתכת — העמיסו על משטחות והצניחוהו. הכבדים שבמטענים היו הדחפורים; משקלם — כ-80 טון; שישה מצנחים נדרשו לכל דחפור. משטחות אחדות ניתקו ממצנחי-הן וגלשו מטה. מצנחים מספר לא נפתחו. אנשי ההנדסה המוטסת, שאומנו להתייחס לאבידות כאלה כאל עובדת-חיים, ניגשו לעבודה בציוד ששרד.

תמרון דו-צדדי זה — הוא השלישי מאז אורגן „פיקוד-המהלומה“ בראשון, 1961, השתתפו 30 אלף חיילים; בשני, ב-1962 — 70 אלף; הפעם — 96 אלף. „בממדיו“ ובהקפו היה זה הגדול שבתמרונים דו-צדדיים שהתקיימו אי-פעם בארה"ב. שני דברים הודגמו בו: שיטות וארגון של תרגיל דו-צדדי רחב-הקף — ושיטות-הלחימה המקובלות כיום בצבא ארה"ב.

הקרב ניצח

המענה ה„אדום“ להסתערות-המוטסת היה מהיר ושוצף. קבוצת-הקרב צנחה ליד ניוברי, נחתה בתוככי בריגדה „אדומה“. הערכות האבידות ההתחליות — והבלתי-רשמיות — הגיעו ל-90%; ואילו הערכות מאוחרות יותר — ורשמיות

הסתערות איר-רבתי שלישית נערכה בבוקר המחרת, שעה ש-2,500 צנחנים מן הדיביזיה ה-101 נחתו בסמוך לגריינקורט. משימתם היתה לתגבר את "חוד-החנית" שנוצר בעקבות צניי-חת היום הקודם.

בעברו ה"אדום" של הנהר

בינתיים ניטש קרב קשה בעברו ה"אדום" של הנהר סאלודה, שם נמצאו — על-פי "עלילת" התמרון — עוצבות הצבא ה"אדום": דיביזיות-הרגלים ה-5 (ממוכנת) ודיביזיה הרגלים ה-2, שתפקידן היה עתה להשמיד את הכוח ה"כחול" הפולש. לצורך התמרון נחשב נהר הסואנה, הזורם בגבולם הדרומי של ה"אדומים", כאוקיאנוס. על כל אספקתם היה להגיע דרך נמלה של "קולומביה" — ובמציאות, העיר אוגוסטה, שבג'ורג'יה. ואמנם, על הצבא ה"אדום" נגזר על-ידי מנהלת-התמרון עיכוב השקול כנגד אותו משך-זמן הדרוש, בדרך-כלל, להובלה בדרך הים.

בהיות שתי הדיביזיות ה"אדומות" מרוחקות מאוד זו מזו, בתחילת השלב "הטקטי" של התמרון, היה תפקידן הראשון להתחבר זו עם זו קודם שיחצצו ביניהן הפולשים ה"כחולים". בהכירן ביכולת ה"כחולים" להסתער מן האוויר, סיירו שתי הדיביזיות באזורי-הצנחה אפשריים, הן על פני המפה והן בשטח. הן היו מוכנות. בסיומו של היום הרביעי לפלישה, הסתמנו בתמרון שני הצדדים הצורות הקלאסיות של היערכות לקראת התנגשות. הדיביזיות המוטסות ה-82 וה-101 התקדמו, זו לצד זו, צפונית לנהר הסאלודה — וברור היה שהן מתכוננות להתקיף בכיוון דרום. הכוחות ה"אדומים" נמצאו בהגנה מדרום לנהר, כשדיביזיות-הרגלים ה-5 מחזיקה בקו הנהר במערך-הגנה שנתמתח מאוד ודיביזיות-הרגלים ה-2 דומה היה כי היא נערכת, כעתודה-ניידת, אי-שם בעורף.

כיצד התנהל המשחק

כך, עם סיום השלב השני התנהל התרגיל על-פי ה"עלילה" הכתובה-מראש. ברם, אין לנו ענין דוקא בתכנית המהלכים שנקבעה כמו באופן ניהול התרגיל. מאז ומתמיד נתגלתה בכל תמרון נטיה זו: בעוד שמעבידים בפרך יסוד אחד בכוח-המופעל, הרי כל היתר כמעט ואינם עושים דבר (פרט להיאנחות והתלוננות).

תרגיל "מהלומת-בזק III" התגבר כמעט לחלוטין על מגרעת זו. מות עבדו בו כנמלים חרוצות — וחייילים אימצו כל אבר וגיד: החל בשריריהם, וכלה באותו חלק של רשתית עיניהם בו גלום כושר-ראיתם הלילי.

— מסרו על 30%. סיירי יחידות, סוכנים ויחידות סיור-אוויר של הכוח ה"אדום", החלו מזרימים מיד ידיעות לעורף, בעוד הצנחנים נוחתים, כבר קרא קול רועם ברמקול: "אתם מכותרים. נכשלתם. ציפינו לכם". ואותו הקול קרא אל צנחן שמצנחו נתפש בעץ: "היי, אתה, שנתפשת בעץ! מה הענין? האם לא לימדוך לצנח?" מלחמת המלים — לוחמה פסיכולוגית — החלה.

שתי "קבוצות-הקרב" שבאזורי-ההצנחה העיקרי נעו דרומה במסעות "בנוסח הישן", בני 15 עד 50 קילומטרים. וכך, עוד טרם רד הלילה, החלו יוצרים מגע עם הצבא ה"אדום". בעוד הכוחות ה"אדומים" מרותקים עקב האיום הצפון-בהסתערות-המוטסות של היום הראשון — או נעים לקראתן כדי להגיב עליהן — הצניחה, למחרת, הקורפוס-המוטס ה-18

את הדיביזיה-המוטסת ה-101 בקרבת בסיס חיל-האוויר "דונל-דסון", לשם כיבושו. ההצנחה החלה ב-0820. עד לשעה 10, בקירוב, כבר צנחו יחידות-הסתערות של קבוצות-הקרב המוטסות ה-187 וה-501, ועמן יחידות מהארטילריה-הדיביזיו-נית ופלגות-סיוע-שירותים שונות.

אחת מן הפלוגות-המוטסות צנחה בריחוק של כ-3/4 הקילומטר בלבד מן הבסיס. בהיכחה כי אינו מוגן, כבשה אותו הפלוגה — ויתר הכוחות ה"כחולים" יכלו להכנס לתוכו ללא-התנגדות. עתה הוחל בהסטת מטענים ותגבורות לשדה זה. עד לשעה 1245 כבר פרקה הדיביזיה ה-101 גיפיים-חמושים, אירגנה שיירה ויצאה לדרך דרומה. לתגבר יחידות שצנחו שם.

מתלך הארבעים

יוני-יולי — יחידות קומנדו-אוויר, "פולקס" ל"קולומביה".

4/8 - 22/7 - לחימה על עליונות טווייט.

28/7 - "אדום", נפוש ל"קולומביה".

9/8 - הפלישת-המוטסות ה"כחולה".

6/8 - הוספת מגע בין הדיביזיות ה-82 וה-101, ה"פולקס".

16/8 - 4/8 - לחימה יפואית טווייט.

24/8 - שליפת הדיביזיה ה-101 וההסתערות לזינוק הדרום.

ארבע הן בחינות-היסוד שבתרגיל שהיו רבי-רושם במיוחד: ההקף, המציאותיות, הנהגת חידושים וכושר מקצועי.

מגדים בלתי-רגילים

מכל הבחינות היה „מהלומת-בוק III” — תמרון גדול. גדול היה בתפיסת-היסוד שלו, וזאת כדי שכל משתתפיו ייאלצו לאמץ בדריכות את מלוא יכולתם. הוא התנהל על-פני כ־20 קמ"ר בקרוליות הדרומית והצפונית; השתתפו בו כמאה אלף איש (כ־86,000 מחיל-הצבא, ו־14,000 מחיל-האוויר, דהיינו, יחס של כ־1:6). רק להבאת הגייסות למקום התרגיל נדרשו 10,000 כלי-רכב ו־20,000 גיחות-הטסה.

בכוח ה„אדום” היתה מצבת עוצבות-הקרקע כדי שלוש-חמישיות מהתקן. כוחות-האוויר שלו מנו: 10 טייסות-קרב, 3 טייסות-סיוור, כנף מטוסי-תובלה; וכן סופח גדוד טילי „האוק”. בכוח ה„כחול” היו העוצבות במלוא התקן. כוחות-האוויר שלו כללו 10 טייסות-קרב, 3 טייסות-סיוור, 13 כנפות-תובלה C-119, 3 כנפות-תובלה C-123, 3 כנפות C-130.

התמרון היה גדול גם במשימותיו. התפקידים על הקרקע ובאוויר, המשתלבים הדדי, ושהם כה הכרחיים לצורך משימתו של „פיקוד-המהלומה” „שחקן” בשלמות, עד גמר. 14 ימי לחימה באוויר חלפו קודם שהגיעו כוחות-הקרקע להתנגשות של ממש. משהתנגשו, המשיך חיל-האוויר בתפקידיו — סיוע ללחימה על הקרקע וביצוע משימות נגד-מטוסים. יחידות יבילות-אוויר הופעלו בממדים ובנסיבות שונות ומגוונות — לרבות פעולות טקטיות ניידות-אוויר. המאמץ הכולל של יחידות אלו עלה בהרבה — במספר האנשים וביציוד שהופעלו — על המבצע-המוטס ביום-ה„ע” בנורמנדיה. ואחרון-אחרון — נוצר תחום של הלוחמה הבלתי-מקובלת, בו „שחקן” הצדדים כמעט כל מעשה, ומעשה-נגדי, שיעלו על הדעת במלאכה מסובכת זו.

מאמץ להתקרב למציאות

נעשה מאמץ של ממש להתקרב למציאות. משביקרת אצל הכוחות ה„אדומים”, ששהו בשטח מזה זמן-מה וקיבלו אספקתם בדרך היבשה, אכלת תבשילים מהבילים ממטבחי-שדה. ואילו אצל הכוחות המוטסים ה„כחולים” אכלת מנות קרב, שהובאו בדרך האוויר. אם רצית לנוע על-פני הקרקע עם אחת היחידות המוטסות — היה עליך ללכת ברגל עד כדי 60 ק"מ בלילה אחד. אם רצית להתקרב לענין הלוחמה-הבלתי-מקובלת — הגעת אל התמרון חודשים אחדים לפני מועד פתיחתו, הסתתרת בחורשות בשעות היום ונעת בלילה, ממש כפי שהיית עושה בפעולות-אמת. אם היית מפקד דיביזיה-מוטסת ומלאי הבניין שלך הלך ואזל, מייעטת בנסיעות ו„הסתדרת” איכשהו עד שהוטס אליך דלק נוסף. אם היית חייל-רגלי „חטפת” מספר שעות-שינה בלילה, בין השתתפות בפטרולים למילוי תפקידים בעמדות-תשמוע, ונכון היית לכל אשר ילך יום המחרת הלוהט.

חידושים בפכניקה ובתפעול

אף-על-פי שלא נחשף כל נשק-סודי שהוא ב„מהלומת-בוק III”, שימש הוא תרגיל-בוהן להרבה רעיונות ואופני פעולה חדשים. אחד מרבי-הרושם שבאלה היה הבאת רכב,

ציוד-בניה ואספקה על-ידי חיל-האוויר. בשיטת „שליפה סמוכת-קרקע” מעמיסים תחילה את הציוד על משטחות ואחר קושרים אותו ברצועות בתא-המטען של מטוס, בו מותקן צמד פסי-ברזל. מוט המחובר אל ה„חבילה”, שנו קבוע בקצהו, תולה מחוץ לדלת-המטען האחורית הפתוחה כשהוא מוכן להיאחו בכבל-פלדה המתוח לרוחב מסלול-הנחיתה שהוכן בחפזה, וזאת שעה שהמטוס מנמיך טוס על-ימנת לפרוק את מטענו. הגם ששיטה זו כבר נוסתה בעבר (על-ידי חיל-הצבא, עם מטוסי „קאריבו”, וכן על-ידי חיל-האוויר), מעולם לא נבחנה ביסודיות כה רבה כבאיוור ההצנחה העיקרי של תרגיל זה.

גם „שירות-תובלת-האוויר של הצבא” ראה כמה חידושים באשר למשימותיו הנושנות. הוא לא רק העביר כ־8,000 חיילים ו־9,000 טונות ציוד של הדיביזיה ה-5 (ממוכנת) משדה „מק-קונל” שבקנזאס (מבצע ההובלה הגדול ביותר בחמש-עשרה שנות קיומו של ה„שירות”), אלא הופעל גם במשימות-הצנחה טקטיות, שבעבר היו נחלתו הבלעדית של „פיקוד-האוויר-הטקטי”.

מטוסי C-130 ו־C-124 של ה„שירות” התחלקו עם מטוסי „פיקוד-האוויר-הטקטי” בהצנחתם — ואחר-כך בתפוקם — של אנשי הדיביזיות-המוטסות ה-82 וה-101. אנשים, כלים וחומרים לבנית שני מסלולי-הנחיתה, הובאו בדרך האוויר. היה זה חידוש שנתחדש ב„מהלומת-בוק III”. מסלולים דומים נבנו כבר בעבר — אך לא מ„לא-כלום”. כפי שהיה הדבר בתמרון זה: יום אחד היה השטח שדה של פולי סויה, כעבור יומיים נחתו בו שמונה מטוסי C-130 ופרקו את מטענם על מסלול-הנחיתה.

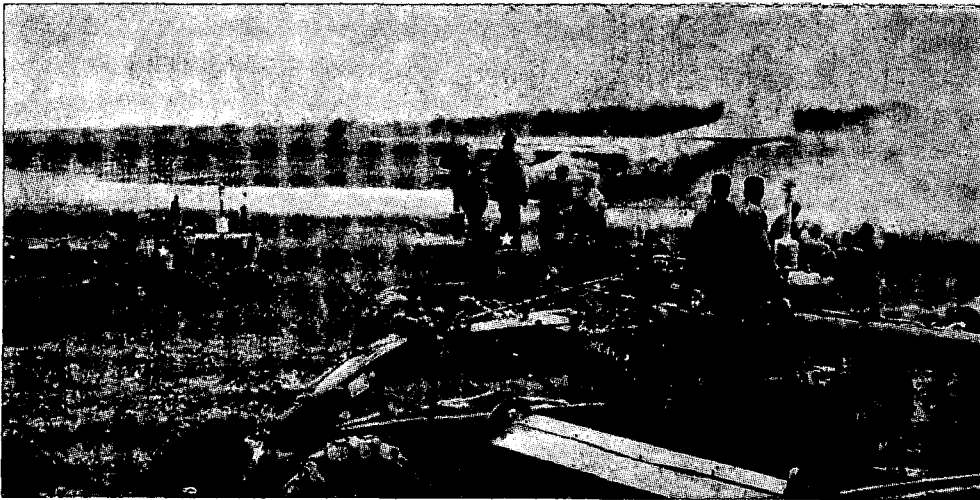
מפגן כושרם של אנשי מקצוע

אם כושר מקצועי משמעו היומין הנחוץ והידיעה להשתמש בו באורח תכליתי — אזי היה תמרון זה משופע וגדוש בכושר-מקצועי.

לויט-גנ. ק. הולוויי מחיל-האוויר, מפקד הכוח ה„כחול”, הגדיר את כושר-הביצוע של המהנדסים-המוטסים כ„פנטסטי”. הוא אמר: „מעולם לא עשינו משהו דומה לזה. עלי להודות שאנשים אלה הראוני דבר שפקפתי אם בר-ביצוע הוא. הטלתי עליהם את בנית שני המסלולים האלה ב־36 שעות. חרף אבדן חלק מצידום בעת ההצנחה, ביצעו את המשימה בפרק-זמן הקצר מזה בארבע שעות, בקירוב. הם היו נפלאים”.

לויט-גנ. ו. סי. וסטמורלנד, מפקד הקורפוס-המוטס ה-18, שיבח במלים דומות את כושרם-המקצועי של צנחניו. במלים חמות לא-פחות שיבח מיור-גנ. ג'ון א. היינגס את חיילי-הרגלים, של הדיביזיה הממוכנת ה-5. החיילים עצמם היו גאים על שמפקדת „פיקוד-המהלומה” בחרה בעוצבתם להשתתף בכל שלושת התמרונים הגדולים האחרונים: „מהלומת-בוק III”, „רכס-קולי” ו„מהלומת-בוק III”. אין דיביזיה אחרת היכולה להתפאר במעין-זה. אחדים מאנשי המטה שלו, וכן חיילים רבים, טענו כי היה ביכולתם לנצח ב„מלחמה” זו תוך שני הימים הראשונים. „אלמלא הפסקים”

* „skill” — בלעז.

מטוס תובלה C-130 נוחת בשדה ש־32 שעות קודם לכן לא היה אלא שטח חקלאי מעובד.

בתמרון בלטו: גורם האויר — והאפשרויות של פעולה מוטסת: בתנועה ובאספקה, בתמרון ובהלם. "הכחולים" בלבד — מספר גיחותיהם הגיע ל־4,000—3,000, ושעות הטיסה — כמעט לכפליים מזה. אוירת ה"אדומים" לא נוצחה כליל — ואף הנחיתה מהלומות על ריכוזי-המוצא של כוחות "כחולים" מוטסים (חחוץ לשטח-התמרון הישיר, "מעבר לים", אישם בצפון-קרולינה ובג'ורג'יה). עובדה זו, אופי מבצעים מוטסים ותכונות הנוף גרמו ששיקר הלחימה היתה על שדות תעופה, נתיבי-תנועה וגשרים. ה"כחולים" נהנו מדי פעם מיכולתם להצניח קבוצות-קרב (ולעתים — אף בלילה) בעורף היריב. כן היה זה מהלך אופיני לצנח וללכוד "ראש-אויר" — על-מנת שגייסות-קרקע יפלטו לעצמם דרך (ברגל — או ברכב) עד לראש-האויר: חזרות, "חבירה" בזעיר-אנפין במסגרתו של תמרון אשר ויתר על פתרון-חבירה "גדול". לעתים בוצעו ההצנחות במרחק מה מן היעד (עד כדי 12—10 ק"מ). ההליקופטרים שימשו במצבים שונים אלה להעברת כוחות אל נקודות-תורפה או אל נקודות-החדירה. נקל להבין, מה רב היה ערכם — בלחימה מעין-זו — של מסכני-המכ"מ שתרו אחרי מטוסי-יריב. בכדי לא לאבד את הקשר, במצבי ניידות כה מעולים, נאלץ כל צד "להחזיק" רוב הזמן מטוס באויר, שישמש כתחנת-ממסר למפקדת-הכוח.

משך שישה חודשים החתים צות מיוחד את אלפי האיכרים שבאיזור על "טופס הסכמה" למעבר גייסות בשטחיהם — ורק שלושה אחוזים מהם סרבו לחתום. לפיצויי נזקים הוקצו מראש הצי-מיליון דולר. על אף כל זה, בכדי לא להזיק לשטחי-עיבוד ולכבישים, לא שותפו בתרגיל טנקים — אלא זחל"מים מעטים. אפילו באיזור החצוי נהרות וביצות קשיי-מעבר לשריון — גרע הדבר הרבה מתמונה טקטית מציאותית.

לא הייתי שש להשתתף במבצע "נטול-התחברות" כזה, כמבצע-אמת. מאידך גיסא, מאוד לא הייתי משתוקק לעמוד בדרכם של מקצת מאותם הצנחנים שראיתי, שעה שהחלו מרחיבים את ראש-האויר שלהם. הם נראו יגעים, רעבים ומשולהבים; אך ידוע מתוך נסיון כי יש ודברים אלה עושים את האנשים קשוחים עוד יותר מכפי שאומנו להיות.

וההגבלות של השופטים, נמצאים היינו כבר בדרכנו חזרה הביתה", אמרו. הם נתכוננו לאבידות ה"קלות" (לדבריהם) שנקבעו על-ידי השופטים ל"קבוצת-הקרב המוטסת" שצנחה לתוך חטיבתם השלישית, וכן לקו הצהוב שהותווה במפה ומנע בעדם מלערוך התקפה במלוא-התנופה במשך היוםיים הראשונים שלאחר הפלישה המוצנחת.

צד אחר של כושר מקצועי — הן בביצוע והן ברוח הגייסות — ראיתי במו-עיני בגדוד-האוירה של הדיביזיה ה-5. אהליהם ומפקדתם היו מוסוים לחלוטין בתוך חורש עבות של עצי אורן ואגוז, והם השתמשו במסלול-הנחיתה ה"טקטי" היחיד שראיתי מעודי. הם המריאו ונחתו בכל כלי-הטיס שלהם — לרבות מטוסי "מהאוק" — ממסלול אשר (להוציא את האורות לסימונו) היה בדיוק כפי שהותירתהו אמא-טבע ותולעת-הזיפית של הכותנה שצמחה בו. ברגע בו נחת מטוס בתום משימתו, הוא נגרר אל פיאת-החורש המכוסה ברשתות-הסואה ובענפים ירוקים. בריחוקי-מהם — ומוסתר באופן כה מוצלח, עד שהכרח היה כי יצביעו לך עליו כדי שתוכל להבחין בו — נמצא מתקן אחזקת-השדה, הערוך באופן מושלם למילוי תפקידו.

הגנרל-וילר אמר פעם כי כושר-מקצועי פירושו — הנוהג לבצע ביצוע מעולה כל משימה ומשימה. ב"מהלומת-בזק ווו" ניתן היה לראות זאת בשפע. נקודות-תורפה — ואין להמנע מכאלה — היו בעלות אופי משני מכדי שתחייבנה יותר מהקדשת תשומת-לב להן בר-מקום, ותיקון מידי; או שהיו גדולות מכדי שניתן להבחין בהן בלא סקירה וניתוח מלאים ומקיפים — שיערכו רק לאחר שאבק התמרון יתפור.

ברם, דומה כי כשנמנע בעד דיכוייה-מוטסת מלהתחבר עם כוחות "ידידותיים" חזקים, תיאלץ להאבק קשות וחמורות כדי שתוכל להתמודד — ולו רק לשמור על קיומה-היא — עם יריב עירני ונחושה-החלטה, אם לא יהיו ברשותה אלא אותם כלים המצויים בידה עתה. אך אם תושג אפתעה גדולה-די-הצורך — ואם יסופקו לה אמצעי ניידות-קרקע וסיוע-אש הדרושים ב־48 השעות הראשונות — יתכן שהענין יעלה בידה.

* דהיינו — שנבנה ממש באותם תנאים שיציגו מצבי-לחימה.